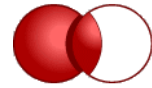

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA F BiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 221 632, www.saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

UR: 007-06;010-06/03

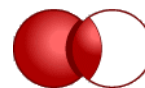
**IZVJEŠTAJ/IZVJEŠĆE
O REVIZIJI FINANSIJSKIH/FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA/IZVJEŠĆA
na dan 31. decembra/prosinca 2002. godine**

OPĆINA BIHAĆ

Sarajevo, novembar/studeni 2003. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 221 632, www.saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

MENADŽMENTU OPĆINE BIHAĆ

IZVJEŠTAJ REVIZORA

1. Obavili smo reviziju finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća i poslovanja **OPĆINE BIHAĆ** na dan 31.12.2002. godine, koji su iskazani na stranicama od 1 do 17. Za ove izvještaje/izvješća odgovoran je menadžment općine Bihać. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim/financijskim izvještajima/izvješćima na osnovu provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH («Službene novine FBiH», br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i obavimo s ciljem postizanja razumne osnove za procjenu da li finansijski izvještaji predstavljaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine, odnosno da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim/financijskim izvještajima/izvješćima. Revizija je takođe obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća kao i ocjenu primjene važećih zakonskih propisa.

Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorila pouzdana osnova za izražavanje našeg mišljenja.
3. Obzirom da nismo obavili reviziju finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća za 2001.godinu, ne iskazujemo mišljenje o početnim stanjima 01.01.2002.godine, u skladu sa FBiH revizorskim standardom 510.
4. Nakon obavljene revizije skrećemo pažnju na slijedeće:
  - **Upotreba budžetskog suficita u iznosu od 594.345 KM, koji je iskazan u finansijskim izvještajima za 2001. godinu nije određena u Budžetu za 2002. godinu, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH kao i Odlukom o budžetu općine Bihać;**
  - **Obračun poreza za isplatu komisijama općinskih službi nije usklađen sa Zakonom o porezu na plaću, a obračun i isplata naknada općinskim vijećnicima i komisijama Općinskog vijeća nije usklađen sa Zakonom o porezu na promet proizvoda i usluga;**
  - **Planiranje i evidenciju prihoda i primitaka, rashoda i izdataka vršiti u skladu sa zakonskim propisima;**
  - **Uredba o nabavci roba, usluga i ustupanju radova nije se provodila u svim slučajevima.**

5. Finansijski/financijski izvještaji/izvješća na dan 31.12.2002. godine, općine Bihać, po našem mišljenju, **daju istinit i fer pregled o finansijskom položaju Budžeta općine Bihać, osim za navedeno pod tačkom 4.**

Zamjenik generalnog revizora

Generalni revizor

Branko Kolobarić, dipl.oec.

---

mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ-IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI
FINANSIJSKIH/FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA
OPĆINE BIHAĆ
NA DAN 31.12.2002. GODINE

1 UVOD

Na osnovu ovlaštenja, a u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH «Službene novine FBiH» broj 48/99, obavljena je revizija finansijskih izvještaja na dan 31.12.2002. godine općine Bihać.

Ured za reviziju budžeta/proračuna FBiH prvi put vrši reviziju finansijskih izvještaja općine Bihać. Reviziju je izvršio tim u sastavu:

- **Fuad Velić, dipl.oec. ovlašteni revizor**
- **Kimeta Bihorac, dipl.oec. mlađi revizor**

Revizija je izvršena u periodu od **10.11.03. do 14.11.03.** godine, u prostorijama općine Bihać, u prisustvu ovlaštenih predstavnika Općine.

2 OPĆI PODACI

Općina Bihać je jedinica lokalne samouprave u kojoj građani ostvaruju lokalnu samoupravu u poslovima utvrđenim Ustavom, Zakonom o lokalnoj samoupravi i Statutom Općine. Općina Bihać se nalazi u sastavu Unsko-sanskog kantona.

Općinsko vijeće općine Bihać na sjednici od 09.02.2001. godine, donijelo je Statut općine Bihać na osnovu Ustava FBiH, Ustava Unsko-sanskog kantona i Zakona o lokalnoj samoupravi Unsko-sanskog kantona. Statutom općine Bihać utvrđen je pravni status, područje, grb, zastava, pečat, službeni jezik i pismo, sjedište ostvarivanje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda, te saradnja sa ombudsmenima, samoupravni djelokrug Općine, organizacija, organi Općine, ovlaštenje i način njihovog rada, oblici neposrednog odlučivanja građana u lokalnim poslovima, osnivanje i rad mjesnih zajednica, oblici saradnje Općine sa drugim općinama, te druga pitanja od značaja za ostvarivanje lokalne samouprave kao što su: finansiranje, imovina općine, saradnja kantonalnih i općinskih organa, nadzor i zaštita građana na lokalnoj samoupravi, propisi, opći i drugi akti Općine, javnost rada, postupak donošenja i promjena Statuta općine, te druga pitanja od značaja za ostvarivanje lokalne samouprave.

Općinsko vijeće i Općinski načelnik su organi vlasti u Općini koji svoju funkciju vrše u skladu sa Ustavom, Zakonom o lokalnoj samoupravi i Statutom.

Općinsko vijeće je predstavničko tijelo građana i Općine i ima 30 vijećnika. Vijećnike Općinskog vijeća biraju birači na višestranačkim demokratskim izborima neposrednim tajnim glasanjem na cijelom području Općine u skladu sa zakonom. Mandat Općinskog vijeća traje četiri godine.

Na osnovu Statuta i Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, poslove lokalne samouprave i upravne poslove iz samoupravnog djelokruga Općine, te prenesene poslove kantonalne uprave obavljaju općinske službe za upravu, čiju unutrašnju organizaciju utvrđuje općinski načelnik koji je izvršno-upravni organ Općine i predstavlja Općinu.

Za obavljanje poslova iz nadležnosti samoupravnog djelovanja općine Bihać, općinski načelnik je odgovoran Općinskom vijeću. Općinski načelnik ima zamjenika koji ga zamjenjuje u slučaju njegove spriječenosti ili odsustva, obavlja poslove koje mu povjeri općinski načelnik i poslove utvrđene Zakonom i Statutom. Općinski načelnik donosi: pravilnike, naredbe, uputstva, preporuke, rješenja i zaključke.

Općinske službe uprave su:

- Služba prostornog uređenja, katastra i imovinsko-pravnih poslova
- Služba obnove i stambeno-komunalnih poslova
- Služba stručnih i zajedničkih poslova
- Služba privrednih djelatnosti
- Služba opće uprave i društvenih djelatnosti
- Finansijsko-računovodstvena služba
- Služba civilne zaštite

Na osnovu Odluke Općinskog vijeća, pri općinskom organu uprave osnovana je Općinska vatrogasna brigada, kao samostalna tehnička služba.

Općinsko vijeće općine Bihać na sjednici održanoj dana 13.12.2000.godine, donijelo je Odluku o osnivanju Javne ustanove «Centar za socijalni rad» Bihać. Iz budžeta Općine, finansiraju se plaće i materijalni troškovi Centra za socijalni rad. Centar za socijalni rad najmanje jedanput godišnje podnosi izvještaj o poslovanju Općinskom vijeću.

Centar za socijalni rad i Vatrogasna služba imaju svoje račune kod banaka i dijelom se finansiraju iz budžetskih sredstava općine Bihać. Navedena sredstva su iskazana u Konsolidiranom obračunu općine Bihać.

Finansijsko-računovodstvena služba svoje poslove obavlja u okviru:

- Odjeljenja finansija
- Odjeljenja računovodstva

Finansijsko-računovodstvena služba obavlja upravne i druge stručne poslove koji se odnose na: izradu analiza, izvještaja, elaborata i programa iz oblasti javnih finansija, obradu podataka neophodnih za praćenje ukupnog stanja u oblasti javnih finansija, provođenje utvrđene politike i smjernica Općinskog vijeća iz oblasti javnih prihoda, te predlaganje konkretnih rješenja, izradu normativnih akata iz oblasti javnih finansija, konkretna rješenja iz oblasti oporezivanja, sastavljanje prednacrt, nacrt i prijedloga bilansa sredstava za finansiranje budžetskih izdataka općine, rebalans budžeta, izradu periodičnog i godišnjeg obračuna, izrada i predlaganja normativnih akata u vezi povećanja-smanjenja stope poreza i visine taksa, pripremanje prijedloga o rasporedu i korištenju neraspoređenog dijela prihoda i sredstava rezerve, obradu materijalno-finansijskih dokumenata, fakturisanje, likvidatura, evidencija o izvršenju budžeta, izradu periodičnih i godišnjih obračuna budžeta, praćenje naplate javnih prihoda, osiguravanje budžetske ocjene ostvarenih prihoda, analiziranje primjene sadašnjeg i predlaganje mjera za poboljšanje načina oporezivanja lokalnog stanovništva, organiziranje i izvršavanje poslova iz oblasti naplate javnih prihoda, odnosno općinskih odluka, prati naplatu vlastitih prihoda i predlaže konkretna rješenja iz oblasti fiskalne politike, kao i ostale poslove iz oblasti javnih finansija koje odredi Općinski načelnik, vodi zakonom i drugim aktima propisane knjigovodstvene evidencije iz oblasti računovodstva, blagajničko poslovanje, poslove platnog prometa i plaćanja, fakturisanje i poslove likvidature, izradu dokumentacione osnove za izradu analiza, finansijskih poslova i izvještaja korisnika budžetskih sredstava, izrada periodičnih i završnih računa organa uprave, analiza i praćenje izvještaja finansijskih planova, te izvještavanje nadležnih organa, ostali stručni i administrativno-tehnički poslovi iz ove oblasti.

Sredstva za rad Općine se obezbjeđuju u općinskom budžetu prikupljanjem javnih prihoda i neporeznih prihoda.

Sjedište općine Bihać je u Bihaću, u ulici Bosanska 4.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji općinske uprave općine Bihać, predviđeno je 181 radno mjesto. Broj zaposlenih na dan 31.12.2002. godine je bio **167**.

U Centru za socijalni rad sistematizacijom radnih mjesta predviđeno je 21, a 31.12.2002. godine bilo je 19 uposlenih. U Općinskoj vatrogasnoj službi sistematizacijom je predviđeno 32, a stvarno zaposleno 28, na dan 31.12.2002. godine.

Ukupan broj stanovništva u općini Bihać u 2002.godini iznosio je **60.511**.

Ukupan broj zaposlenih krajem 2002. godine na teritoriji općine Bihać, prema statističkim podacima je bio **10.132**, čija je prosječna neto plaća **511,70 KM**.

3 CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je **da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa ukupnom važećom zakonskom regulativom.**

Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine.

Revizija će utvrditi da li su poduzete sve mjere za čuvanje javnih prihoda i da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim propisima i za svrhe utvrđene tim propisima.

Revizija također uključuje i davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4 NALAZI I PREPORUKE

Tim Ureda za reviziju je primjenio analitičke procedure na temelju uzoraka (FBiH standard revizije 230, 320, 520 i 530) i dokazne testove na općinu Bihać u različitim procentima uzoraka ovisno od nivoa značajnosti bilansnih pozicija.

4.2. Usklađenost sa zakonskim propisima

U toku revizije finansijskih izvještaja za 2002. godinu, konstatovano je da je menadžment Općine u većini segmenata **postupao u skladu sa važećim zakonskim propisima, međutim** u slijedećim segmentima **nisu u potpunosti provedeni** zakonski propisi:

- Zakon o budžetima/proračunima u FBiH i Odluka o budžetu općine Bihać u dijelu određivanja upotrebe budžetskog suficita, planiranja pojedinih prihoda i rashoda.
- Zakon o porezu na promet proizvoda i usluga u dijelu obračuna i isplate naknada općinskim vijećnicima i radnim tijelima Općinskog vijeća.
- Zakon o porezu na plaću u dijelu isplata komisijama imenovanim od strane općinskog načelnika.
- Uredba o postupku nabavke roba, uslugama i ustupanju radova.
- Uredba o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH i Pravilnik o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH, u dijelu evidentiranja pojedinih budžetskih pozicija i priznavanja i iskazivanja rashoda u periodu kada su nastali.

- Pravilnik o radnim odnosima i plaćama općinske uprave Bihać i Kolektivni ugovor organa uprave i sudske vlasti u FBiH, nisu ispoštovani u dijelu obračuna i isplate toplog obroka i obračuna i isplate minulog rada za pojedine zaposlene.
- Zakon o porezima Unsko-sanskog kantona u dijelu ovjere ugovora od strane Poreske uprave, a radi praćenja ukupnih prihoda fizičkih lica.
- Uredba o naknadama za putne troškove nije ispoštovana u dijelu poštivanja roka pravdanja putnih naloga.

Preporuka menadžmentu:

- **Da se otklone nepravilnosti koje nisu usklađene sa zakonskim propisima i da se u daljem radu zakonski propisi u potpunosti primjenjuju.**

4.3. Menadžment i sistem internih kontrola

Prilikom analize rada menadžmenta i sistema internih kontrola u toku revizije, a u skladu sa INTOSAI standardom, tačka 142, izvršena je procjena da li sistem interne kontrole pomaže u zaštiti imovine i resursa, da li se osigurava tačnost i cjelovitost računovodstvenih evidencija i pouzdanost finansijskih izvještaja Općine.

Sagledavanje rada menadžmenta je izvršeno sa aspekta:

- **organizacije rada i osiguranja zakonitosti rada;**
- **pouzdanosti informacija u finansijskim izvještajima i rezultata poslovanja;**
- **uspostave i rada sistema internih kontrola, računovodstvenih procedura i politika;**

Menadžment općine Bihać je odgovoran za uspostavu unutrašnjeg nadzora. Unutrašnji nadzor obuhvata internu kontrolu. Odlukom o izvršenju budžeta općine Bihać menadžment je odgovoran za internu kontrolu budžetskih korisnika koji spadaju u njegovu nadležnost.

Unutrašnjom organizacijom uspostavljen je sistem internih kontrola kojim menadžment **dijelom osigurava zaštitu imovine, sprečavanje i otkrivanje greške kao i tačnost i potpunost računovodstvenih evidencija i pripremanje pouzdanih finansijskih izvještaja.**

Ilustracije radi navodimo da su u 2002. godini sve isplate vršene **po tačno utvrđenoj proceduri**, koja osigurava da ni jedan rashod ne može biti ostvaren bez prethodne provjere: ukupno planirana sredstva na toj poziciji, ukupno ostvarena sredstva do momenta knjiženja na datoj poziciji i na kraju sprečavanje realizacije iznosa ukoliko bi on prouzrokovao prekoračenje planiranog iznosa na poziciji. Po navedenoj proceduri korisnici su dužni u tekućem mjesecu dostavljati prijedlog finansijskog plana za naredni mjesec. Međutim, zbog već navedenog u poglavlju, Usklađenost sa zakonskim propisima, **ipak postoji mogućnost** za nastajanje greške.

Preporuka menadžmentu:

- **Da se pojača rad interne kontrole u cilju sprečavanja nastajanja nepravilnosti.**

4.4. Donošenje i izvršenje budžeta

Nacrt Budžeta općine Bihać za 2002. godinu pripremljen je i dostavljen na raspravu Općinskom vijeću. Općinsko vijeće je na sjednici od 19.12.2001. godine donijelo Zaključak o prihvatanju i stavljanju na javnu raspravu nacrta budžeta općine Bihać za 2002. godinu na način:

- objavom u sredstvima javnog informisanja
- putem interneta na WEB stranici

- dostavom Nacrta političkim strankama koje participiraju u Općinskom vijeću

Općinsko vijeće je na istoj sjednici donijelo i **Odluku o privremenom finansiranju općine Bihać** za period januar-mart 2002. godine, u skladu sa članom 26. Odluke o budžetu općine Bihać.

Javna rasprava o nacrtu Budžeta općine Bihać za 2002. godinu trajala je do 10.01.2002. godine, kada je održana završna javna rasprava. Predlagač je po prikupljenim prijedlozima i sugestijama izvršio detaljnu analizu istih, te uglavnom ih prihvatio, ali u granicama budžetskih mogućnosti i ugradio ih u prijedlog budžeta za 2002. godinu. Općinsko vijeće je na sjednici održanoj 15.02.2002. godine donijelo Odluku o budžetu općine Bihać, Budžet općine Bihać za 2002. godinu, kao i Odluku o izvršenju Budžeta općine Bihać za 2002. godinu.

Općinsko vijeće je na sjednici održanoj 30.12.2002. godine donijelo Odluku o **izmjenama i dopunama budžeta** općine Bihać za 2002. godinu. Navedenom Odlukom **nije izvršena izmjena ukupnih prihoda i izdataka** Budžeta općine Bihać, već je izvršena **unutrašnja preraspodjela** prihoda i rashoda po pojedinim pozicijama.

U toku revizije, konstatovano je da vlastiti prihod Općinske vatrogasne službe **nije uključen** u Budžet općine Bihać za 2002. godinu u skladu sa članom 8. Zakona o budžetima/proračunima u FBiH. Također, pojedini rashodi i izdaci **nisu planirani** na pozicijama kojima stvarno pripadaju.

Višak prihoda nad rashodima u iznosu od **594.345 KM** koji je iskazan u finansijskim izvještajima budžeta općine Bihać za 2001. godinu u Budžetu za 2002. godinu, **nije raspoređen u skladu sa članom 12. Zakona o budžetima/proračunima u FBiH i članom 10. Odluke o budžetu općine Bihać**. Također, **višak prihoda nad rashodima u iznosu od 447.219 KM je iskazan u finansijskim izvještajima Budžeta općine Bihać za 2002. godinu**.

Općinsko vijeće je usvojilo Izvještaj o izvršenju budžeta.

Preporuka menadžmentu:

- **Da se odredi upotreba viška prihoda nad rashodima u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH i Odlukom o budžetu općine Bihać.**
- **Da se u skladu sa članom 8. Zakona o budžetima/proračunima u FBiH, svi javni prihodi i primici budžeta, uključujući i vlastite prihode korisnika budžeta rasporede u budžetu i iskažu po izvorima iz kojih potiču.**
- **Da se prilikom planiranja rashoda i izdataka, pravilno odrede pojedine vrste rashoda i izdataka, u skladu sa propisima, kako bi njihovo izvršenje bilo realno.**

4.4.1. Prihodi

Prihodi i primici za 2002. godinu u Budžetu općine Bihać planirani su u iznosu od **9.781.180 KM**, a ostvareni su u iznosu od **9.891.628 KM**. U Konsolidiranim izvještajima iskazani su ostvareni prihodi i primici u iznosu od **9.918.377 KM**, što je u odnosu na Budžet više za **26.749 KM**, a odnose se na vlastiti prihod Općinske vatrogasne službe.

Prihodi budžeta Općine se ostvaruju u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda Unsko-sanskog kantona i finansiranju Unsko-sanskog kantona i Zakonom o porezima Unsko-sanskog kantona.

Stopa po kojoj se porez na promet određenih proizvoda obračunava i prazni prema općinskom budžetu, **nije uskladena** sa stopom poreza na promet određenih proizvoda koja iznosi **20%** po Zakonu o pripadnosti javnih prihoda Unsko-sanskog kantona i finansiranju Unsko-sanskog kantona, **zbog nepostojanja odvojenih uplatnih računa poreza koji pripadaju Kantonu i poreza koji pripadaju Općini**. Ovakav način raspodjele sredstava Kantonalno ministarstvo finansija je provodilo kao prelazno rješenje do donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pripadnosti javnih prihoda Unsko-sanskog kantona i finansiranju Unsko-sanskog kantona, utvrdivši procenat učešća od 3,4%, na osnovu podataka iz 2000. godine-B2 izvještaja. Menadžment smatra da je

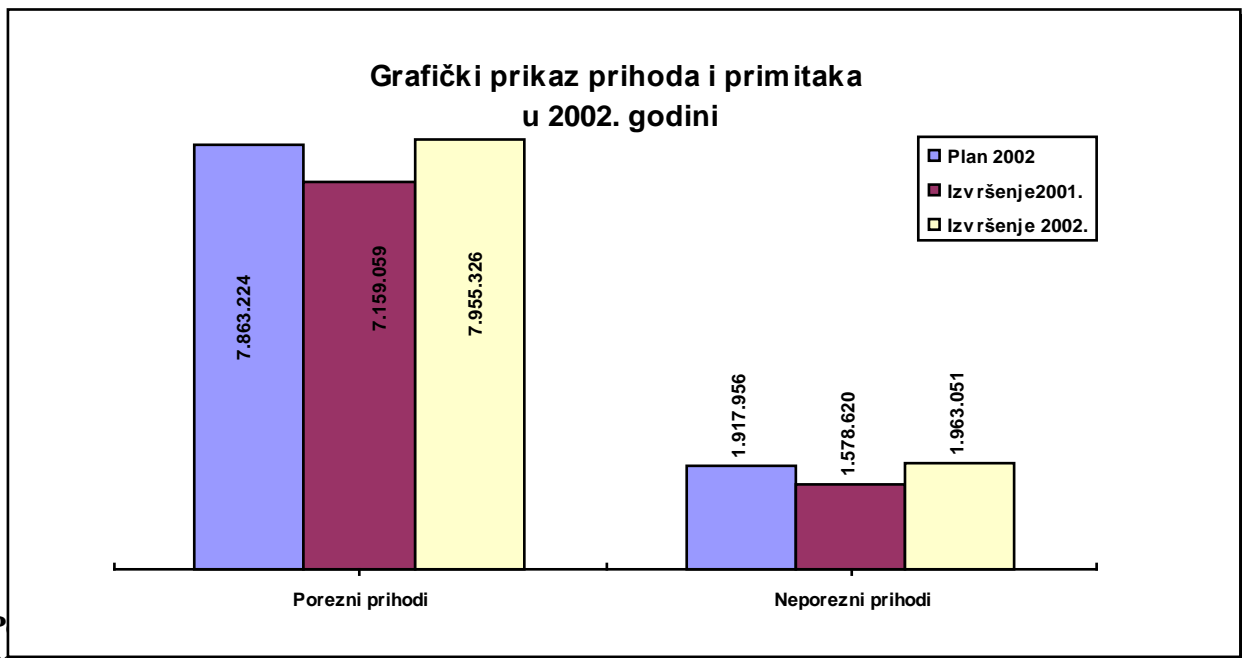

ovakvim načinom raspodjele javnih prihoda oštećen budžet Općine, te **čini napore** da se navedeni nesklad ispravi.

Struktura prihoda i primitaka iskazana je u slijedećoj tabeli:

R. br.	Opis	Planirano u 2002.god.	Ostvareno		Odstupanje (5-3)	Index (5/3)
			u 2001. god.	u 2002. god.		
1	2	3	4	5	6	7
PRIHODI I PRIMICI (A+B)		9.781.180	8.737.679	9.918.377	137.197	101,40
A. Prihodi od poreza (od 1 do 10)		7.863.224	7.159.059	7.955.326	92.102	101,17
1.	Porez na dobit pojedinaca	683.729	546.335	647.841	- 35.888	94,75
2.	Porez na dobit preduzeća	438.904	375.127	422.185	- 16.719	96,19
3.	Ostali porezi - dobit pojedinaca i preduz.	-	-	8.867	8.867	-
4.	Porez na plaće i radnu snagu	1.070.758	1.080.427	1.052.056	- 18.702	98,25
5.	Porez na imovinu	1.667.488	1.055.105	1.677.012	9.524	100,57
	Porez na promet dobara i usluga	3.719.794	3.804.288	3.821.853	102.059	102,74
7.	Porez na promet posebnih usluga	40.000	163.373	86.608	102.059	216,52
8.	Porez na upotrebu dobara	-	4.052	-	46.608	-
9.	Ostali porezi na promet proiz. i usluga	240.628	115.602	236.759	- 3.869	98,39
10.	Ostali porezi	1.923	14.750	2.145	222	111,45
B. Neporeski prihodi (od 11 do 18)		1.917.956	1.578.620	1.963.051	45.095	102,35
11.	Prihodi od nefinansijskih javnih preduz.	8.378	6.677	49.426	41.048	589,95
12.	Ostali prihodi od imovine	-	5.668	1.111	1.111	-
13.	Kamate primljene od pozajmica	-	5.584	-	-	-
14.	Administrativne takse	597.952	511.076	594.361	- 3.591	99,40
15.	Komunalne takse	635.322	405.119	649.388	14.066	102,21
16.	Ostale budžetske naknade	657.914	589.796	617.181	- 40.733	93,81
17.	Prihodi od pružanja javnih usluga	-	28.093	26.849	26.849	-
18.	Novčane kazne	18.390	26.607	24.735	6.345	134,50

Poboljšana naplata poreznih prihoda u 2002. godini rezultirala je poslije usvajanja i stupanja na snagu i primjene:

- Zakona o poreznoj upravi FBiH
- Pravilnika o procedurama prinudne naplate
- Pravilnika o dodjeljivanju identifikacionih brojeva i poreznoj registraciji povezanih obveznika na teritoriji FBiH
- Izmjena i dopuna Zakona o plaćama i drugih zakonskih i podzakonskih akata

Neporezni prihodi su ostvareni u ukupnom iznosu od **1.963.051 KM**. Ukupni neporezni prihodi sastoje se od naknada i taksa, prihoda od pružanja javnih usluga, novčanih kazni i ostalih neporeznih prihoda.

U ukupnim neporeznim приходima sadržani su neporezni prihodi u iznosu od **44.784 KM** koji su **evidentirani po obrascu B2**, a odnose se na naknadu za eksploataciju gipsa na ležištu «Breščić» u općini Bihać na osnovu Ugovora o koncesiji.

Navedeni podaci se odnose na Konsolidirani godišnji izvještaj o izvršenju budžeta, gdje je na poziciji neporeznih prihoda iskazano više u odnosu na budžet **26.749 KM**, na osnovu čega se može izvući zaključak da pojedini **budžetski korisnici ne vrše uplatu neporeznih prihoda** u budžet Općine. Navedeni iznos se odnosi na vlastite prihode Vatrogasne brigade (punjenje vatrogasnih aparata), koje Općinska vatrogasna služba nije uplatila na račun budžeta, već ih je utrošila za tekuće potrebe, u skladu sa članom 6. Odluke o osnivanju Općinske vatrogasne službe, koju je donijelo Općinsko vijeće, kojom sredstva koja ostvari obavljanjem poslova i pružanjem usluga za treća lica, Vatrogasna služba može koristiti za nabavku opreme i unapređenje djelatnosti.

Osnov za ostvarivanje neporeznih prihoda je Odluka o komunalnim taksama, Odluka o privremenom zauzimanju javnih površina, Odluka o davanju u zakup poslovnih prostorija, Odluka o općinskim administrativnim taksama i tarifi općinskih administrativnih taksi, Odluka o građevinskom zemljištu...

4.4.2. Rashodi

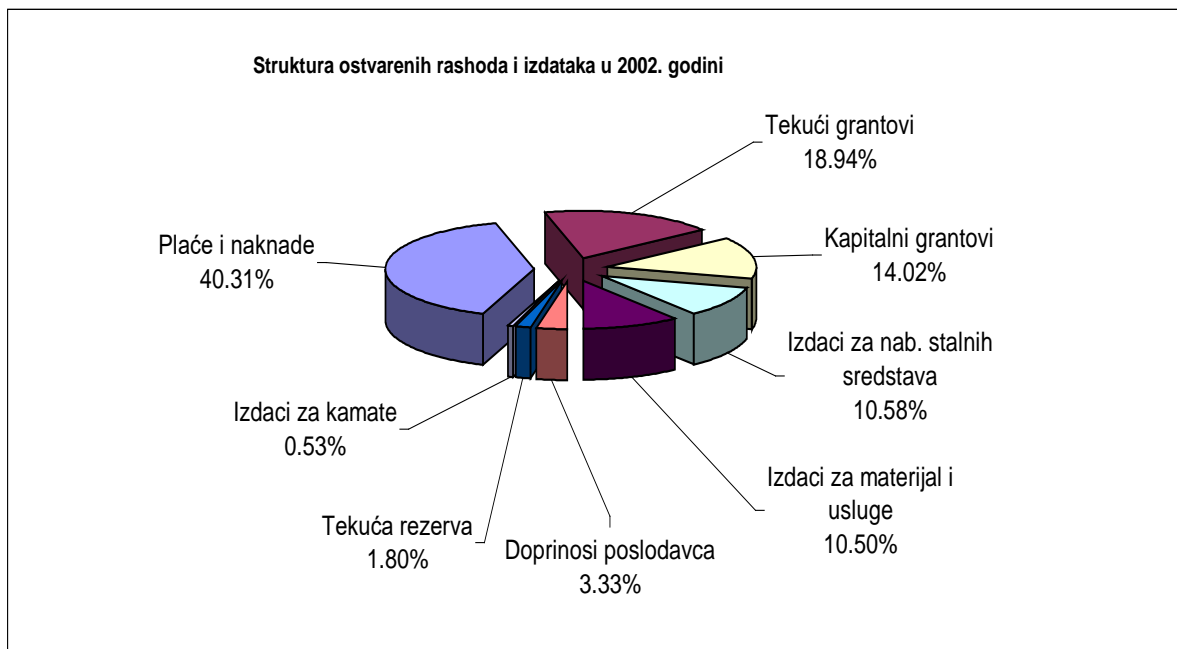
Ukupno ostvareni rashodi i izdaci u Konsolidiranom izvještaju za 2002. godinu iznose **9.463.959 KM**. U budžetu općine Bihać iskazani su rashodi kao doznake nižim potrošačkim jedinicama u iznosu od **9.389.591 KM**, što je za **74.368 KM** manje u odnosu na konsolidirani izvještaj. Ta razlika se sastoji od **54.818 KM** rashoda koji su direktno izvršeni sa budžeta (50.000 KM Tekući grant Crvenom križu i 4.818 KM tekućih rashoda) i **19.550 KM** tekućih rashoda Općinske vatrogasne službe koji su **finansirani iz njihovih vlastitih prihoda**.

Struktura rashoda i izdataka je slijedeća:

R br.	Opis	2002. godina		Odstupanje (4-3)	Index (5/3)
		Budžet Plan	Izvršenje budžeta		
1	2	3	4	5	6
RASHODI I IZDACI (I+II III)		9.781.180	9.463.959	- 317.221	96,76
I Tekući rashodi (a+b+c+d+e)		7.318.560	7.135.669	- 182.891	97,50
a. Plaće i naknade (1+2)		3.850.674	3.814.648	- 36.026	99,06
1.	Bruto plaće i naknade	2.871.426	2.864.503	- 6.923	99,76
2.	Naknade troškova zaposlenih	979.248	950.145	- 29.103	97,03
3.	b. Doprinosi poslodavca	317.412	314.835	- 2.577	99,19
c. Izdaci za materijal i usluge (4 do 12)		1.089.336	993.509	- 95.827	91,20
4.	Putni troškovi	75.943	62.391	- 13.552	82,16
5.	Izdaci za energiju	98.470	89.651	- 8.819	91,04
6.	Izdaci za komunalne usluge	122.016	115.686	- 6.330	94,81
7.	Nabavka materijala	156.625	139.329	- 17.296	88,96
8.	Izdaci za usluge prevoza I goriva	34.838	26.728	- 8.110	76,72
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	50.000	38.250	- 11.750	76,50
10.	Izdaci za tekuće održavanje	45.621	46.223	602	101,32
11.	Izdaci osiguranja i bank.usl. i neg.kurs.razlika	44.908	40.459	- 4.449	90,09

12.	Ugovorne usluge	460.915	434.792	- 26.123	94,33
d. Tekući grantovi (13 do 15)		1.841.138	1.792.830	- 48.308	97,38
13.	Grantovi drugim nivoima vlasti	135.000	119.559	- 15.441	88,56
14.	Grantovi pojedincima	149.300	147.900	- 1.400	99,06
15.	Grantovi neprofitnim organizacijama	1.556.838	1.525.371	- 31.467	97,98
e. Izdaci za kamate (16)		50.000	49.929	- 71	99,86
II Kapitalni izdaci (f+g)		2.462.620	2.328.290	- 134.330	94,55
f. Izdaci za nabavku stalnih sredstava(16 do 19)		1.117.516	1.001.229	- 116.287	89,59
16.	Nabavka šuma,zemljišta i višegodišnjih	170.000	157.779	- 12.221	92,81
17.	Nabavka opreme	33.940	29.691	- 4.249	87,48
18.	Nabavka ostalih stalnih sredstava	140.000	135.433	- 4.567	96,74
19.	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	773.576	678.326	- 95.250	87,69
g. Kapitalni grantovi (20 do 21)		1.345.104	1.327.061	- 18.043	98,66
20.	Kapitalni grantovi drugim nivoima vlasti	25.000	22.437	- 2.563	89,75
21.	Kapitalni grantovi jedin.i neprof.organizacijama	1.320.104	1.304.624	- 15.480	98,83
III Tekuća budžetska rezerva		170.000	169.918	- 82	99,95

U 2002. godini izvršene su unutrašnje preraspodjele izdataka koje su uzete u obzir kod donošenja rebalansa budžeta općine Bihać 30.12.2002. godine. Rebalansom Budžeta za 2002.godinu, unutrašnjim preraspodjelama, povećane su bruto plaće i naknade, naknade troškova zaposlenih i izdaci za materijal i usluge, a smanjeni u istom iznosu tekući grantovi, kapitalni grantovi i kapitalni izdaci. Rebalansom je odobrena i sanacija smetljišta u iznosu od 81.504 KM, koja nije planirana u budžetu.

Tekući rashodi za 2002. godinu iznose 75,40%, a kapitalni izdaci 24,60% u odnosu na ukupne rashode i izdatke općine Bihać.

Bruto plaće i naknade isplaćene su u iznosu od **2.864.503 KM**. Bruto plaće i naknade čine **30,27% budžeta općine Bihać**.

Obračun plaća i naknada zaposlenih u općinskim službama i korisnicima budžeta, se vrši na osnovu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji općinske uprave općine Bihać, Centra za socijalni rad i Općinske vatrogasne službe i Pravilnika o radnim odnosima, plaćama i drugim naknadama službenika i namještenika općinske uprave Bihać na koji je Općinsko vijeće dalo saglasnost broj: 01-02-3333 od 28.06.2002. godine.

Koeficijente za obračun plaća utvrđuje općinski načelnik posebnim aktom. Obračun plaća u 2002.godini se vršio na osnovu Zaključka o određivanju koeficijenata za utvrđivanje plaća radnika općinske uprave, od 19.01.1998.godine, koji je donio općinski načelnik, Zaključka o izmjenama Zaključka o utvrđivanju plaće funkcionera koje bira, imenuje ili postavlja Općinsko vijeće Bihaća od 17. februara 1998. godine i 02. marta 1998. godine, koji je donijela Komisija za izbor i imenovanja Općinskog vijeća Bihać i Zaključka o korekciji koeficijenata za obračun plaća pomoćnicima općinskog načelnika od 24.12.2001.godine, koji je donio općinski načelnik.

Općinski načelnik je 11.09.2000. godine, donio Zaključak o utvrđivanju osnovice za obračun plaća zaposlenika općinske uprave Bihać, u iznosu od 120,00 KM.

Prilikom uvida u dokumentaciju, konstatovano je da **procenat za obračun minulog rada u 2002. godini i procenat minulog rada u članu 77.** Pravilnika o radnim odnosima, plaćama i drugim naknadama službenika i namještenika općinske uprave Bihać nije usklađen sa članom 25. Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH, kojeg je prihvatila Vlada Unsko-sanskog kantona i koji je regulisao da se plaća svih uposlenih uvećava za 0,5% za svaku godinu penzijskog staža.

Uvidom u personalne dosijee zaposlenih u općinskim službama uprave, na bazi uzorka, konstatovano je da kod **pojedinih zaposlenih nedostaju dokumenti** kojima se potvrđuje da su ispunjeni opći uslovi za zasnivanje radnog odnosa, kao što je dokaz o školskoj spremi određene struke i nivoa potrebnog za obavljanje poslova datog radnog mjesta. Također nedostaju i pojedina rješenja o položenom stručnom ispitu službenika organa uprave, kao i rješenja o godišnjem odmoru za 2002.godinu, koja su donešena, ali nisu odložena u dosije.

Postoje rješenja o rasporedu službenika u kojima su navedeni koeficijenti za obračun plaće i naziv radnog mjesta. U toku 2002. godine izvršen je prijem 5 novoupislenih, u skladu sa zakonskim propisima.

Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika ostvarene su u iznosu od **950.145 KM**. Navedene naknade se odnose na :naknade za prevoz s posla i na posao 4.780 KM, naknade za ishranu radnika 447.305 KM, naknade za terenski rad 63.242 KM, regres za godišnji odmor 114.935 KM, otpremnine zbog odlaska u penziju 2.816 KM, jubilarne nagrade 109.350 KM, pomoć u slučaju smrti ili teže invalidnosti 26.609 KM, naknade za bolovanje preko 45 dana 6.710 KM, naknade za privremene i povremene poslove 48.380 KM, naknade skupštinskim zastupnicima 126.018 KM.

Navedeni iznosi se odnose na Konsolidirani finansijski izvještaj i po pojedinim pozicijama se razlikuju u odnosu na doznake iz budžeta i to kod: pomoć u slučaju smrti više za 200 KM (Vatrogasna služba), bolovanje preko 45 dana manje za 47 KM, privremeni i povremeni poslovi više za 2.167 KM (Vatrogasna služba).

Naknada za ishranu radnika u toku rada, se isplaćivala na osnovu Zaključka o visini naknade za ishranu (toplog obroka radnika) koji se primjenjivao od 01.01.2002. godine, kojim je utvrđena visina naknade od 200,00 KM mjesečno, što **nije u skladu** sa članom 87. Pravilnika o radnim odnosima, plaćama i drugim naknadama službenika i namještenika općinske uprave Bihać i članom 31. Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH. Na osnovu navedenih propisa službeniku pripada naknada za ishranu (topli obrok) u toku rada u iznosu 2% prosječne plaće u FBiH prema posljednjem objavljenom statističkom podatku. Metodom uzorka je izvršen uvid u isplatu za novembar 2002. godine.

Jubilarne nagrade isplaćene su u iznosu od **109.350 KM**. Za Bajramske praznike u martu 2002. godine isplaćeno je za 213 zaposlenih po 100,00 KM uz obračun i isplatu pripadajućih poreza, iznos od 31.950 KM i u mjesecu decembru za isti broj zaposlenih po 200,00 KM, uz obračun i isplatu pripadajućih poreza, iznos od 63.900 KM. Preostali dio u iznosu od 13.500 KM odnosi se na isplate, na osnovu Zaključka načelnika Općine od 31.12.2002. godine, na jednokratne pomoći penzionerima općinske uprave Bihać, uz obračun i isplatu poreza u iznosu od 50%. **Penzioneri nisu uposlenici općinskih službi, pa pomoći penzionerima nije trebalo evidentirati na poziciji naknada troškova zaposlenih, već na poziciji tekućih grantova pojedincima. U tom slučaju ne treba plaćati porez na dodatna primanja.**

Isplata naknada za privremene i povremene poslove (za članove komisija) nije usklađena sa Zakonom o porezu na plaću. Za ove poslove obračunavani su i isplaćivani porezi u iznosu od 50%, **što nije u skladu** sa

članom 11. stav 2. Zakona o porezu na plaću, jer to nisu dodatna primanja po osnovu redovnog rada, već dodatna primanja izvan redovnog rada. Metodom uzorka ustanovljeno je da je to slučaj kod slijedećih komisija:

- Komisija za sprovođenje referenduma za zaposlene u općinskim službama
- Komisija za otvaranje i prihvatanje ponuda
- Komisija za utvrđivanje tehničkih i drugih uslova za obavljanje registrovanih djelatnosti
- Naknada za obavljena vjenčanja matičarima općine Bihać

Isplata naknada općinskim vijećnicima je isplaćivana na osnovu Zaključka o izmjenama Zaključka o visini naknade za vršenje funkcije vijećnika i članova stalnih radnih tijela Općinskog vijeća. Obračun i isplata poreza za naknade općinskim vijećnicima **nije usklađen** sa Zakonom o porezu na promet proizvoda i usluga, u dijelu obračuna poreza na usluge.

Iznos naknada za rad u komisijama i iznos naknada skupštinskim zastupnicima **je precijenjen za iznos više obračunatih i uplaćenih poreza u odnosu na propisane.**

Izdaci za materijal i usluge ostvareni su u iznosu od **993.509 KM**. Navedni izdaci odnose se na: putne troškove 62.391 KM, izdatke za energiju 89.651 KM, izdatke za komunalne usluge 115.686 KM, nabavku materijala 139.329 KM, izdatke za usluge prevoza i goriva 26.728 KM, unajmljivanje imovine i opreme 38.250 KM, izdatke za tekuće održavanje 46.223 KM, izdaci osiguranja i bankarskih usluga 40.459 KM, ugovorene usluge 434.792 KM.

Uvidom u dokumentaciju obračuna i isplate **putnih troškova** utvrđeno je da na pojedinim putnim naložima **nedostaje datum** kada su pravdani, a također pojedini putni nalozi **nisu pravdani u propisanom vremenskom roku**, što nije u skladu sa članom 22. Uredbe o naknadama za putne troškove.

Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da je **korištenje telefona ograničeno, a korištenje službenih automobila regulisano posebnim aktima**, koje je donio općinski načelnik u cilju smanjenja troškova.

Unajmljivanje imovine i opreme ostvareno je u iznosu od 38.250 KM. Odnosi se na isplate za **alternativni smještaj** u skladu sa Sporazumom o međusobnoj saradnji vezanoj za obezbjeđenje alternativnog smještaja između Vlade Unsko-sanskog kantona i općine Bihać i Uputstva kojim se određuje visina naknade koje je donijelo Ministarstvo zdravstva i socijalne politike Unsko-sanskog kantona broj: 09/4-14-1183/-1/02 od 11.09.2002. godine i pojedinačnih zaključaka načelnika. U tom Uputstvu je propisano da se ugovori ne zaključuju na rok kraći od tri mjeseca i dužem od šest mjeseci. Navedeni rashodi su evidentirani na kontima unajmljivanja imovine i opreme, a pošto to nisu troškovi zaposlenih organa uprave, smatramo **da ih je trebalo evidentirati na poziciji tekućih grantova.**

Ugovorene usluge izvršene u iznosu od 434.792 KM. Najvećim dijelom odnose se na izdatke za informisanje 106.312 KM i ostale nespomenute usluge 304.907 KM (Komisije Općinskog vijeća 64.307 KM, Komisija za nepokretnosti i prava 126.703 KM).

Uvidom u dokumentaciju metodom slučajnog uzorka utvrdili smo, račun za ugostiteljske usluge broj: 572/2001 od 23.11.2001. godine u iznosu od 902,00 KM, a koji je evidentiran u 2002. godini. Takva evidencija **nije u skladu** sa članom 21. Uredbe o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH i članom 40. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH. Načelo modifikovanog nastanka događaja koje je propisano ovim članovima definiše da se rashodi budžeta i budžetskih korisnika priznaju i evidentiraju u onom obračunskom periodu u kojem je nastala obaveza za plaćanje, bez obzira na to da li je i kada izvršeno samo plaćanje.

Obračun i isplata naknada za komisije Općinskog vijeća vršio se u skladu sa Zaključkom o izmjenama Zaključka o visini naknade za vršenje funkcije vijećnika i članova stalnih radnih tijela Općinskog vijeća koje je donijelo Općinsko vijeće na sjednici od 14.04.1999. godine. Obračun i isplata naknada članovima Komisije za utvrđivanje prometne vrijednosti nepokretnosti se vršila na osnovu Zaključka od 04.11.1998. godine koji je donio općinski načelnik. Obračun poreza za ove naknade **nije usklađen** sa Zakonom o porezu na promet proizvoda i usluga. Članove komisija je imenovalo Općinsko vijeće svojim Odlukama o osnivanju komisija.

Ove naknade **ne treba evidentirati na ugovorenim uslugama, već na poziciji naknada troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika.**

U naknadama članovima Komisije za utvrđivanje prometne vrijednosti nepokretnosti nalaze se i naknade za dvojicu građevinskih vještaka. Vještaci nisu imenovani odlukom Općinskog vijeća, već vještake svojom odlukom određuje Komisija.

Ove naknade su precijenjene za više obračunate poreze u odnosu na propisane, što se ne odnosi na građevinske vještake na koje se primjenjuju odredbe ZUP-a.

Fizičke osobe koje su ostvarile prihod izvan redovnog rada u 2002. godini, **plaćale su doprinose u iznosu od 10% na neto iznos naknada, na osnovu Zakona o načinu finansiranja Kantonalog fonda za izgradnju stanova porodica šehida i poginulih boraca, ratnih vojnih invalida, demobiliziranih boraca i prognanih osoba.**

Ugovori o djelu i ugovori o autorskom honoraru koji su sklopljeni sa fizičkim licima **nisu ovjeravani** u Poreznoj upravi u skladu sa članom 11. Zakona o porezima Unsko-sanskog kantona.

Tekući grantovi su ostvareni u iznosu od **1.792.830 KM**. Navedeni izdaci odnose se na: grantove drugim nivoima vlasti 119.559 KM, grantovi pojedincima 147.900 KM i grantove neprofitnim organizacijama 1.525.371 KM.

Tekući grantovi drugim nivoima vlasti u iznosu od 119.559 KM odnose se na grantove mjesnim zajednicama. Način finansiranja mjesnih zajednica je regulisan objavom u Službenom glasniku općine Bihać 5/97. Općina finansira materijalne troškove mjesnih zajednica.

Tekući grantovi pojedincima u iznosu od 147.900 KM se najvećim dijelom odnose na stipendije studentima u iznosu od 127.600 KM. Regulisani su Odlukom Općinskog vijeća broj 4/01 koja je donešena u cilju obezbjeđivanja nedostajućih kadrova. Navedenom Odlukom su propisani kriteriji i definisan iznos od 200,00 KM po studentu mjesečno za period od deset mjeseci u školskoj godini.

Tekući grantovi neprofitnim organizacijama se najvećim dijelom odnose na: političke stranke 210.000 KM, zdravstvenu zaštitu životinja 80.000 KM, turističku zajednicu Bihać 50.000 KM, kulturu 203.506 KM (gradska galerija 70.000 KM, Bihaćko ljeto 65.000 KM), fizičku kulturu 340.250 KM (finansiranje rada sportskog saveza 140.000 KM, sufinansiranje rada sen.sportskih udruženja 111.050 KM, NK Jedinstvo 50.000 KM), tekući grant za informisanje 128.922 KM, tekući grantovi za rad udruženja 258.500 KM, tekući grant za humanitarne organizacije i vjerske zajednice 51.630 KM.

Na osnovu uvida u dokumentaciju utvrđeno je da su se tekući grantovi neprofitnim organizacijama odobravali na osnovu usvojenih Programa rada, a njihov se utrošak pravdao na osnovu izvještaja o radu. Iz izvještaja o radu u koje smo izvršili uvid, utvrdili smo da se najveći iznosi kod većine korisnika navedenih sredstava odnose na **plaće zaposlenih i paušale predsjedništava pojedinih korisnika.**

Izdaci za kamate i ostale naknade su ostvarene u iznosu od **49.929 KM**. Odnose se na inozemne kamate po kreditu koji je dobiven od Kraljevine Belgije. Na osnovu Odluke kreditnog odbora Investicijske banke FBiH d.o.o. Sarajevo o odobravanju robnog kredita Kraljevine Belgije broj: 3-2490-V/98-12-29 od 24.12.1998. godine i zaključenog Ugovora sa isporučiocem iz Belgije, Privredna banka Bihać d.d. Bihać, je odobrila općini Bihać kredit za nabavku rasvjetne opreme u iznosu od 676.940 DEM. **Kredit se uredno servisira.**

Kapitalni izdaci su ostvareni u iznosu od **2.328.290 KM**. Odnose se na:

- izdatke za nabavku stalnih sredstava **1.001.229 KM** (nabavka šuma i zemljišta 157.779, nabavka opreme 165.124 KM, rekonstrukciju i investicijsko održavanje 678.326 KM),
- kapitalne grantove **1.327.061 KM** (kapitalne grantove drugim nivoima vlade 22.437 KM, kapitalni grantovi pojedincima i neprofitnim organizacijama 1.304.624 KM).

Iznos od 157.779 KM odnosi se na naknade za ekspropisano zemljište vlasnicima zemljišta od strane Općine potrebnog za izgradnju puteva i vodovoda. Metodom uzorka revizorski tim je utvrdio da se naknada za ekspropisano zemljište u iznosu 6.746 KM izvršila na osnovu Zapisnika o sporazumnom određivanju naknade koja ima snagu izvršnosti rješenja u smislu člana 76. Zakona o ekspropijaciji od 27.03.2001. godine. Ovakvom evidencijom **narušeno je načelo modifikovanog nastanka događaja.**

Iznos od 165.124 KM sastoji se od nabavke namještaja i opreme u iznosu od 29.691 KM i otplate kredita Kraljevine Belgije u iznosu od 135.433 KM. **Za pojedinačne nabavke namještaja i opreme u vrijednosti do 5.000 KM nije se provodila Uredba o nabavci roba, usluga i ustupanju radova.**

U obrascima Konsolidovani izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju i Konsolidovani godišnji izvještaj o izvršenju budžeta, na poziciji izdaci za nabavku stalnih sredstava-rekonstrukcija i investiciono održavanje iskazan je iznos od 678.326 KM. U obrascu Konsolidovani bilans stanja na poziciji stalnih sredstava ovaj iznos nije evidentiran. Iz navedenog se može zaključiti da ovakva evidencija nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

Kapitalni izdaci u iznosu od 575.121 KM odnose se na nabavku građevinskog materijala za popravak ratom oštećenih privatnih objekata. Na bazi uzorka u toku revizije utvrđeno je da je komisijski utvrđeno koji objekti će se popraviti. Navedene aktivnosti provela je Služba obnove. Na bazi računa broj:04/2002 od 02.12.2002. godine za isporučeni građevinski materijal u iznosu od 194.289,65 KM utvrđeno je da je odabir dobavljača izvršen u skladu sa Uredbom o nabavci roba, uslugama i ustupanju radova. Dobavljač je građevinski materijal isporučivao na osnovu specifikacije građevinskog materijala izdate od strane općinskog organa i na bazi otpemnica na kojima **nedostaje datum isporuke materijala.** Materijal je isporučivan građanima po mjesnim zajednicama.

Ovakva evidencija **nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH**, jer ovo nije rekonstrukcija i investiciono održavanje imovine Općine, već mogu biti tekući grantovi ili kapitalni grantovi u zavisnosti od toga da li su unaprijed planirani ili ne.

Tim Ureda za reviziju je metodom uzorka izvršio uvid u kapitalne grantove pojedincima i neprofitnim organizacijama i utvrdio da su se izvršavali na osnovu Zaključaka u skladu sa planom i odnose se na: pomoć za izgradnju kuće za porodice u stanju izražene socijalne potrebe, sanaciju objekata u mjesnim zajednicama, sanaciju škola, isplatu Fondu za komunalne djelatnosti i infrastrukturu za finansiranje zajedničke komunalne potrošnje, za isporučeni namještaj za opremanje mjesnih zajednica, sanaciju smetljišta Kruškovača-Gorjevac.

Odlukom Općinskog vijeća, Fond za komunalne djelatnosti i infrastrukturu Bihać dijelom se sufinansira iz budžetskih sredstava u tri Progama i to: uređenje gradskog građevinskog zemljišta, uređenje lokalnih i nekategorisanih puteva i zajedničke komunalne potrošnje. Općinsko vijeće usvaja navedene programe kao i izvještaje o izvršenju istih. Fond raspisuje tendere i sklapa ugovore za izvođenje radova sa najpovoljnijim izvođačima. Fond također imenuje i nadzornog organa. Nadzor nad zakonitošću rada Fonda vrše: Služba stambeno-komunalnih poslova, Služba prostornog uređenja, katastra i imovinsko-pravnih poslova i Služba privrednih djelatnosti, svaka u svom domenu u skladu sa članom 31. Odluke o osnivanju Fonda za komunalnu djelatnost i infrastrukturu Bihać. Za sufinansiranje programa Fonda za komunalnu djelatnost i infrastrukturu u 2002. godini odnosi se iznos od **1.114.520,56 KM.**

Revizorskom timu je prezentirana dokumentacija o izboru najpovoljnijeg dobavljača za obavljanje poslova jesenske deratizacije na području općine Bihać, koju je obavio Fond za komunalnu djelatnosti i infrastrukturu Bihać.

Općinsko vijeće je donijelo 01.06.2002. godine Zaključak o preduzimanju hitnih mjera za privremenu sanaciju gradske deponije Kruškovac-Gorjevac, a radi otklanjanja negativnih posljedica po građane mjesne zajednice Ripač i općine Bihać. Ugovor o izvođenju radova na sanaciji deponije smetljišta, sklopljen je između JKP «Komrad» Bihać i općine Bihać 10.06.2002. godine bez provedene Uredbe o nabavci roba, uslugama i ustupanju radova, u kojem se izvođač radova obavezuje da će radove izvesti u roku od petnaest dana, izuzev u slučaju vremenskih neprilika kada se rok izvođenja radova produžava za onoliko dana koliko su trajale vremenske neprilike. JKP «Komrad» Bihać kao naručilac-investitor je zaključio ugovor sa «Krajina putevi» d.d.

Bihać, kao izvođačem posla o izvođenju radova na sanaciji smetljišta. Nadzornog organa imenovao je JKP «Komrad» Bihać. Okončana situacija je ispostavljena 19.09.2002. godine od strane JKP «Komrad» Bihać, što znači da nije ispoštovan rok iz ugovora.

Tekuća rezerva je ostvarena u iznosu od **169.918 KM**. Tekuća rezerva u izvještajnom periodu iznosi **1,72%** od ukupno ostvarenih prihoda. Realizacija ovih sredstava izvršavala se isključivo na osnovu zahtjeva i zaključaka općinskog načelnika.

Preporuka menadžmentu:

- **Da se usklade procenti za obračun minulog rada sa članom 25. Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH.**
- **Da se obračun toplog obroka vrši u skladu sa Pravilnikom o radnim odnosima, plaćama i drugim naknadama službenika i namještenika općinske uprave Bihać i članom 31. Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH.**
- **Da se personalni dosijei kompletiraju za nedostajuću dokumentaciju.**
- **Da se obezbijedi ovjera ugovora u Poreznoj upravi radi praćenja ukupnih prihoda fizičkih lica u skladu sa članom 11. Zakona o porezima Unsko-sanskog kantona.**
- **Da se putni nalozi za obavljena službena putovanja pravdaju u propisanom vremenskom roku u skladu sa članom 22. Uredbe o naknadama za putne troškove.**
- **Da se obračun i isplata naknada za članove komisija vrši u skladu sa Zakonom o porezima na plaću.**
- **Da se obračun i isplata naknada općinskim vijećnicima i stalnim radnim tijelima Općinskog vijeća usklade sa Zakonom o porezu na promet proizvoda i usluga.**
- **Da se Uredba o nabavci roba, uslugama i ustupanju radova u potpunosti provodi.**
- **Da se knjigovodstvene promjene evidentiraju u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.**

4.5. Stalna sredstva

Prema bilansnim pozicijama konsolidovanog Bilansa stanja na dan 31.12.2002. godine struktura stalnih sredstava je bila slijedeća:

Vrsta stalnog sredstva	Nabavna vrijednost 31.12.2002.	Ispravka vrijednosti 31.12.2002.	Sadašnja vrijednost 31.12.2002.
Zemljište	85.866.643,88	0,00	85.866.643,88
Gradevine	505.436,99	140.830,29	364.606,70
Namještaj	374.985,90	236.316,80	138.669,10
Kompjuteri-oprema	405.054,19	256.724,64	148.329,55
Motorna vozila	823.702,56	564.591,99	259.110,57
Ostala prevozna oprema (čamci)	22.879,83	5.854,16	17.025,97
Ostala razna oprema	1.510.395,45	923.140,88	587.254,57
Specijalna vatrogasna oprema	11.773,58	11.773,58	0,00
Centralno grijanje vatrogasno	92.000,00	30.360,80	61.639,20
Specijalna elektro oprema	22.403,53	20.219,51	2.184,02
Dugoročni plasmani ostali	8.319.156,04	0,00	8.319.156,04
Oprema za gradsku rasvjetu (kredit)	507.735,30	0,00	507.735,30
UKUPNO:	98.462.167,25	2.189.812,65	96.272.354,60

Ne iskazujemo mišljenje o početnim stanjima u ukupnom iznosu od 94.116.220,43 KM koja su evidentirana u budžetu Općine sa 01.01.2002. godine jer **nije obavljena revizija za 2001. godinu.**

Odgovorna osoba prezentirala je podatke da se početno stanje stalnih sredstava sastoji od: poljoprivredno zemljište 33.926.157,50 KM, pašnjaci 12.396.802,76 KM, šume 38.830.973,00 KM, dugoročni plasmani 8.319.156,00 KM (robne rezerve i pozajmice) koje se knjigovodstveno prenose duži niz godina, oprema za gradsku rasvjetu u iznosu 643.131,15 KM (odnosi se na kredit od Kraljevine Belgije za gradsku rasvjetu).

Dokaz o vlasništvu pomenute imovine timu za reviziju **nije prezentiran.**

Iznos od 8.319.156 KM odnosi se na dugoročne plasmane, za koji je na osnovu člana 5. Zakona o finansijskom poslovanju Službene novine 2/95, Zapisnika o radu Općinskog vijeća sa sjednice od 15.04.1998. godine i Uputstva Federalnog ministarstva finansija broj: 03/021-3940/98 od 23.06.1998. godine, donijet Zaključak broj 08-14-1077/99 od 02.03.1999. godine o rasporedu kratkoročnih potraživanja koja se odnose na iznos od 7.151.411,82 KM, za potraživanja po osnovu robnih rezervi i potraživanja po osnovu pozajmica datih u ratnom periodu u iznosu od 1.173.245,22 KM.

Izdaci za nabavku stalnih sredstava, u iznosu od **1.001.229,20 KM** odnosi se na nabavku: zemljišta 157.779,00 KM, namještaja 2.187,72 KM, kompjuterske opreme 12.866,00 KM, opreme za prenos podataka i glasa 2.473,40 KM, ostale opreme 7.913,40 KM, fotokopirni aparat 2.375,00 KM, mehanička oprema 1.875,80 KM, rekonstrukcija (ostalo) 103.204,82 KM, rekonstrukcija zgrada 575.121,11 KM, otplata kredita Kraljevina Belgija 135.432,95 KM.

Rekonstrukcija zgrada u iznosu od 575.121 KM ne predstavlja ulaganje u imovinu Općine, jer se radi o ulaganjima u privatne objekte odnosno, taj iznos **nije trebao biti knjižen kao izdatak za nabavku stalnih sredstava nego kao kapitalni grant.**

Evidenciju stalnih sredstava **treba voditi na općinskom Organu uprave kao pravnom licu, a ne na budžetu.**

Općinski načelnik je donio Zaključak o popisu imovine sa stanjem na dan 31.12.2002. godine broj: 08-14-6220 od 12.12.2002. godine.

Donijeto je i uputstvo o pripremama i radu komisije za popis broj: 08-14-6221 od 12.12.2002. godine.

Načelnik je donio Rješenje o usvajanju izvještaja o popisu broj: 07-14-1028 od 27.02.2003. godine.

Preporuka menadžmentu:

- **Da se utvrdi stvarno stanje imovine koje je vlasnik općina Bihać i da se knjigovodstvena evidencija uskladi sa stvarnim stanjem.**

4.6. Novčana sredstva

Stanje novčanih sredstava na dan 31.12.2002. godine je:

Žiro račun "Central profit banka"	500.027,26
Žiro račun "Univerzal banka"	82.546,44
Žiro račun "Raiffaisen bank"	556,88
Žiro računa "Union banka"	86.252,28
Žiro račun "ABS banka"	500.000,00
UKUPNO:	1.169.382,85

Na dan 31.12.2002. godine komisija za popis je izvršila popis novčanih sredstava, koji se slaže sa stanjem iskazanim u finansijskim izvještajima..

4.7. Potraživanja

Na dan 31.12.2002. godine iskazano stanje potraživanja iznosi **1.161.953,68 KM** i sastoji se od:

Potraživanja od pravnih lica	394.512,93
Potraživanja od pravnih lica zamrznuta sredstva "Una" banka	392.239,14
Potraživanja od pravnih lica "Robna kuća"	2.273,79
Ostali kratkoročni plasmani (odnose se na ratni period i utuženi su)	526.751,65
Toplana	66.187,22
Osnovni sud	7.376,49
CSB-Bihać	16.900,00
"Risovac"	11.655,00
Regionalni medicinski centar	148.928,74
Republički fond za zdravstvo	6.549,12
JP-RTV Bihać	73.556,01
Republički fond za puteve	1.470,00
Jugobanka	4.305,55
SIZ fizočke kulture	1.002,97
NK "Jedinstvo"	62.000,00
Fond za komunalne djelatnosti	76.136,95
Budžet okruga	0,60
"Bimes"	25.000,00
Drvno prerađivačka škola	302,00
"Galaksija"	25.381,00
Potraživanja od organa	168.291,61
Potraživanja od organa za zamrznuta sredstva kod "Una" banke	168.070,82
Potraživanja od organa uprave u toku 2002. godine	147,40
Potraživanja od centra za socijalni rad	73,39
Razgraničeni prihodi	72.397,49
Fakturisani i nenaplaćeni prihodi	72.392,66
Ostala razgraničenja	4,83

Od potraživanja koja su iskazana u tabeli Tim za reviziju je izvršio uvid u slijedeće:

Potraživanja od pravnih lica za dio koji se odnosi na sredstva zamrznuta kod «Una banke» iz dokumentacije u koju je izvršio uvid, Tim za reviziju je utvrdio da menadžment općine Bihać poduzima sve korake koji su u njegovoj nadležnosti za odmrzavanje sredstava. Više puta se obraćao nadležnim: Agencija za bankarstvo FBiH, Privremenoj upravi Una banka Bihać, Centralnoj banci BiH, Predsjedniku Vlade Unsko-sanskog kantona, OSCE-u.

Potraživanja koja se odnose na «Robnu kuću» Bihać datiraju iz 1994. godine.

Ostali kratkoročni plasmani se odnose na potraživanja iz ratnog perioda koja su utužena. Iz dokumentacije u koju je izvršen uvid utvrđeno je da se vode aktivnosti za rješavanje navedenog problema kako bi se ta sredstva naplatila ili otpisala.

Razgraničeni prihodi se odnose na fakturisane i nenaplaćene prihode.

4.8. Obaveze

Ukupne obaveze na dan 31.12.2002. godine iznose **1.198.872,92 KM**, a sastoje od slijedećih obaveza:

Kratkoročne obaveze prema pravnim licima	642.072,58
PTT Bihać	4.598,52
Ministarstvo u Vladi	10.000,00
Pivovara	4.083,07
Pogrešna uplata	500,00

Agrokomerc	459.574,47
Ostale kratkoročne obaveze prema drugim korisnicima društvenih sredstava	163.316,52
Obaveze prema organu uprave	539.200,34
Ukalkulisane obaveze prema organu uprave za 2002. godinu	536.632,34
Obaveze za naplaćene kafe	3.450,00

Od obaveza koje su iskazane u tabeli Tim za reviziju je izvršio uvid u slijedeće:

Kratkoročne obaveze prema pravnim licima čini obaveza prema PTT Bihać koja prema komfirmaciji koju je općina Bihać uradila sa PTT Bihać nije potvrđena. Isto važi i za obavezu prema Pivovari.

Obaveza prema Vladi USK odnosi se na sredstva u iznosu od 30.000 KM koja su pozajmljena od Vlade USK 16.03.1994. godine. Izvršen je povrat u iznosu od 20.000 KM u dva navrata i to 04.05.1994. godine i 11.08.1994. godine. Ostalo je saldo 10.000 KM.

Obaveza prema Agrokomercu se odnosi na nabavku hrane za vojsku u ratnom periodu 1993. godine. Ova obaveza miruje.

Obaveza prema drugim korisnicima društvenih sredstava se odnosi na zatvaranje potraživanja i obaveza. U ratnom periodu su posuđivana sredstva po odlukama Izvršnog odbora drugim korisnicima društvenih sredstava u iznosu od 149.707,42 KM. Pošto ta sredstva nisu mogla biti vraćena zbog materijalnog stanja korisnika društvenih sredstava s jedne strane i pošto se budžet općine Bihać zadužio za iznos od 313.023,94 KM sa Jedinstvenog računa sa kojeg su se i finansirali ovi korisnici s druge strane općinski načelnik je donio Zaključak broj: 08-14-1078 od 02.03.1999. godine o zatvaranju dijela ovih potraživanja i obaveza.

Obaveze prema organu uprave se odnose na ukalkulisane obaveze za neisplaćene obaveze Budžeta općine Bihać prema Organu uprave za: plaće, naknade, materijalne troškove.

Preporuka menadžmentu:

- **Da načelnik općine Bihać sačini program mjera, sa konkretnim prijedlozima, i da ga uputi Općinskom vijeću na razmatranje i usvajanje kako bi se riješio status potraživanja i obaveza.**

4.10. Računovodstvo

U općini Bihać računovodstveni poslovi su se obavljali u Organu uprave, Centru za socijalni rad, Općinskoj vatrogasnoj službi. Na kraju obračunskog perioda **se vršilo konsolidiranje** svih finansijskih izvještaja. Računovodstveno evidentiranje nije se vršilo u potpunosti u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu i Uredbom o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

Provedenom revizijom utvrdili smo da knjigovodstvene evidencije u **pojednim slučajevima ne osiguravaju u potpunosti računovodstvena načela.**

Preporuka menadžmentu:

- **Da se u potpunosti provode odredbe Pravilnika o knjigovodstvu i Uredbe o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.**

5. ZAKLJUČAK

Nakon izvršene revizije za 2002. godinu u općini Bihać, uočene su određene slabosti koje je neophodno otkloniti efikasnijim sistemom interne kontrole kroz primjenu datih preporuka.

Revizijski tim smatra da posebnu pažnju treba usmjeriti na:

- **pravilno planiranje prihoda i primitaka, rashoda i izdataka u budžetu Općine, kao i određivanje upotrebe budžetskog suficita;**
- **potpuno i ispravno evidentiranje imovine Općine, kao i usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem;**
- **poštivanje svih zakona, uredbi i pravilnika, navedenih u Izvještaju u okviru svoje nadležnosti.**

Vjerujemo da će menadžment općine Bihać, pokloniti punu pažnju provođenju naših preporuka i time poboljšati transparentnost, efikasnost i ekonomičnost trošenja javnog novca.

6. KOMENTAR

Menadžment općine Bihać se u ostavljenom roku očitovao na nacrt Izvještaja o obavljenoj reviziji. Tim Ureda za reviziju je razmotrio sugestije iz očitovanja i one koje su bile opravdane ugradio u konačnu verziju Izvještaja o obavljenoj reviziji.

Tim Ureda za reviziju:

Fuad Velić

Kimeta Bihorac